

Az 1963-ban Szófiában született Tzvetta Sofronieva gyerekkora óta számos nyelvvel kísérletezik. Ennek ellenére fizika szakra jelentkezik a Szófiai Egyetemen, ahol 1986-ban végez. Tudományszociológiai, -történeti érdeklődése már diplomamunkájában megmutatkozik, melyet a kvantummechanika mint tudományág létrejöttéről ír *Схеми на научни влияния във физиката (период на създаване на квантовата теория)* címmel. A keleti blokk összeomlása amerikai és kanadai emigrációja, de egyben kutatóútja alatt éri. E mozgalmas hónapok alatt írói fesztiválokon vesz részt, valamint előadásokat tart többek között a UCLA-n, a Harvardon, a Pennsylvaniai, a Torontói és a Chicagói Egyetemen, a Johns Hopkinson, valamint a UQAM-on. Miközben a tudományok kultúráközvetítéséről doktorál a *Пренос на наука (върху примера на физиката в България. Културни влияния)* (Tudományközvetítés. Kulturális hatások a bulgáriai fizika alakulásában) címmel, Joseph Brodsky poétikai óráin (*Poetry Master Class*) is részt vesz. A Weimari Köztársaság külügyminiszteréről, a kor jelentős publicistájáról elnevezett Walther Rathenau-ösztöndíjjal (Potsdami Egyetem) 1991-ben Németországba megy, és megismerkedik leendő férjével. A következő években a Szabad Európa Rádió berlini tudósítójaként dolgozik (1993–2000), és lányuk nevelésének adja át magát. Számos alkotói és kutatói ösztöndíja közül kiemelhetőek az alábbiak: Cambridge Egyetem (1992), Akademie Schloss Solitude (1996), Villa Aurora, Los Angeles (2005), Max Planck Intézet, Berlin (2010), MIT Cambridge (2012). Verset, drámát, esszét, tanulmányokat húszas évei elejétől publikál bolgár, angol, majd német nyelven, sőt az utóbbi időben számos további nyelv elemeit is beemeli alkotásaiba. E többszörösen képzett, poliglott szerzőnőnek, kinek műveiben néhány magyar vonatkozás is található, a német kortárs irodalom viszonylag tágasabb tere remek táptalajt nyújt ahhoz, hogy kozmopolitizmusát megélhesse, egyetemes üzenetét minden irányba közvetítse. Sofronieva nagyon sok kortárs szerzőt fordított bolgár, német és angol nyelvre (erre vonatkozóan is l. a kötet végén található fontosabb műveinek, díjainak listáját). Műveit eleddig több mint húsz nyelvre fordították le, többek között angol, német, finn, magyar, francia, spanyol, japán, üzbég és ukrán nyelvre. A jelenlegi magyar nyelvű kiadvány az eddigi legterjedelmesebb fordításkötete. Az 1990-es évek közepén Sofronieva által kezdeményezett és több éven át épített *Verbotene Worte* (Tiltott szavak) online irodalmi felületen közel száz európai és amerikai szerző között magyar írók is hallathatták e témával kapcsolatos gondolataikat. Sofronieva ebben az esetben is kimondottan ügyelt arra, hogy a német nyelv ne dominálja túl az anyagot, hanem arányosan igazodjon a többihez. E weboldal írásai közül válogatta darabjait a hasonló elnevezésű antológiához, mely 2005-ben jelent meg. Szerzői listája az alábbi neveket tartalmazza: Kalász Orsolya, Yoko Tawada, Sabine Scholl, Mircea Caratrescu, Tzvetta Sofronieva, Ilma Rakusa, Ulrike Draesner, Carmen-Francesca Banciu, Cornelia Manikowsky, Emilija Dvorjanova, Ernest Wichner, Nora Iuga, Magda Carneci, Edvin Sugarev, Georg Klein, Ekaterina Jossifova,

Jean Portante, Tanja Langer, Georgi Gospodinov, Tomas Kafka, Jerzy Lukosz, Michael Speier, Peter Zajac, Alexandra Millner, Hartmut Schröder és Bettina Twrsnick. A 2010-ben Manja Ristić-csel együtt publikált *11 9 Web Streaming Poetry* c. antológia egyenesen 119 szerzőtől közöl a webfelületen sugárzott irodalmi estek, események anyagából. Mint a fenti projektek is mutatják, Sofronieva jelentős interkulturális munkát folytat írók, kiadók, irodalmi közvetítők között. Relációesztétikájának (Nicolas Bourriaud fogalmával élve) célja, hogy olyan szituációkat, találkozásokat hozzon létre, melyek lehetőséget teremtenek az újszerű, behatárolásokat lebontó, alkotásra inspiráló kommunikáció létrejöttére. Reméljük, kapcsolatteremtői munkásságát feljegyezi az író, és valamikor egy ilyen kordokumentummal is meglepi olvasóit. Mint amerikai recenzense, Chantal Wright is hangoztatja, Sofronievát nem csupán a hidak építése érdekli, hanem a már időtlen idők óta folyó víz/tudás/jelentésképződés áramlása, mely magával sodorja, összekeveri és ezáltal folyamatosan változásban tartja sajátos anyagát. Számos nívós díja közül említsük meg az 1988-ban a Bolgár Tudományos Akadémia díját, valamint a német irodalmi közéletben való jelenlétét megalapozó 2009-es Adalbert von Chamisso-díjat. Ez utóbbi, a Bosch Alapítvány által létrehozott tekintélyes díj mindössze harminchárom éven át működött, és a német nyelvű irodalomba máshonnan beérkező tehetséges, németül is író fiatal szerzőknek biztosított elismerést. 1985 és 2017 közötti díjazottjai között olyan neveket is találunk, mint Dalos György (1995), Csiba László (1995), Mora Terézia (2000), Kertész Imre (2001), Ilma Rakusa (2003), Bánk Zsuzsa (2004), Gahse (Vajda) Zsuzsanna (2006), Forgó Léda (2008) vagy Doma Ákos (2012). A díj megszűnte ismét hátrányosabb helyzetből való indulást jelent a nem német elsőnyelvű szerzőknek.